

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lehárak, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Hj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítottak.

Jobbra-balra.

Veni, vidi, vici! Jöttem, láttam, győztem, — mondá egykor büszkén a nagy Cézár. Veni, vidi, — victus sum: jöttem, láttam és — legyőztem, — rebegi szomorúan Sztérényi József, aki se nem volt, se nem akart Cézár lenni. És éppen ez volt a hibája. Mert hiába, aki kormányozni akar, abban egy kis cézári vérenek is kell csörgedeznie. Kivált ilyenkor, világgés idején, amikor szent hazánk felpörkölését nemcsak a külső orvtámadéktól, hanem a belső gyújtogatóktól is kell féltetnünk. Avagy miféle állapot az, amikor nemzetet nem ismerő, alkotmányilag nem tényező elemek irtást kívánnak az uralkodótól, mert különben így meg úgy, majd megmutatják? És néhány százezer... — eh, nem igaz! — ... néhány népbolondító akar reakciónyertemi milliókat, hogy úgy táncoljanak, ahogy ők látják? Andrássy, a nagy alkotmánylovag és a többi alkotmánybuvárok hogyan magyarázzák meg ezt alkotmányjogi szempontból?

Különbek ők mindent meg tudnak magyarázni — önmaguknak. Etikései lehetetlenség, e két szó elégséges nekik. Ez volt a képviselőház feloszlata, amikor ők voltak ellenzéken és ez volt a fel nem oszlata, amikor ők voltak kormányon. Ez volt a választójogi priusz elhalasztása és ez volt annak el nem halasztása. Ez volt Vázsonyi lemondása oka, miután már nem lehetett miniszter és ez Apponyi intranzigensségének az oka, miután még nem maradhat miniszter. — Olyan sokszor emlegetik az erkölcsi lehetetlenséget, hogy utóbb elhisszük nekik, hogy tisztában vannak a fogalommal, amit lépten-nyomon hangoztatnak.

Kudarca.

Amikor meghallottuk, hogy Sztérényi Józsefet bizta meg a király a kormányalakítással, ilyenforma gondofatáink voltak:

— Hála a királynak, hogy nem megint egy mágnás vagy radikális stréber kezébe kerül a vezetés. Sztérényi származása és egyénisége elég biztosíték arra, hogy a demokráciának 1848-ban, a magyar nemesség által megnyitott utját nem szeli kettőbe egy felkapaszkodott jövevény pöffeszkedése, — viszont az arisztokrata „világáramlat”-csinálásból okosan leszűrve élvezhetjük majd annak gyümölcsseit.

És mi történik? A radikális stréberék és világáramlatos grófok hirtelen összefognak és csinálnak olyan anarhiát, ami bármily orosz bolsevik cső-

seléknék is dicsőségére válnék. Sztérényi József pedig elsüppedt ennek a pocsoljának ledagadó iszapjában.

Nem kár érte, sőt szerencse, hogy gyengesége csak őt és nem egy egész nemzetet temethetett a degetbe. Mert gyenge az az államférfi, aki a béke olajját engedni kitépni a kezéből és elfogadja cserébe, amit a markába nyomnak: a gyújtókanócot, amelynek tüze bizonyos idő múlva az elásott dinamitot van hivatva felrobbantani.

A választójogi kérdése pedig ma ilyen dinamitpatron és az őszig való elhalasztása nem lett volna egyéb, mint a kanoc lassu égése. Persze, hogy Andrássy két jeve: Károlyi Mihálylyal és őgróf Pallavicinivel, meg Vázsonyi az újában ismét keblére ölelt szocialista vezérekkel ebben a robbanásban szerettek volna gyönyörködni. Mindegy, ha az új világrendéséveti is fel. Az erőtmiényért nem kár, csak a benne örökös sereg: a munkapárt pusztuljon! Ezért akarták csak az őszig levenni a napirendről és nem a háboru tartamára, amely utóbbi egyenértékű lett volna a megegyezéssel. Ők csak a háboru alatt akarták követváltást, amikor a kivételes törvényekkel elnyomhatnak minden ellenvéleményt és kezükben tarthatták volna a felmentett katonaszavazókat.

De — hála a magyarok Istenének — a gonosz terv megint kudarccal végződött. Akadtak igazi hazafiak az ő seregükben is, akik az igazi bolsevik módról lemondásra kényszerített vezérrükkel: Wekerlével együtt belátják, hogy kár a céltalan rombolásért, a küzdelmet nemcsak is meg lehet vinni a várban örökös sereggel. Illetőleg nem is kell azt megvinni, hiszen amaz nem ellenség, csak ellenfél, magyarok, akik e szép hazát védelmezik csakugy, mint jó maguk. Kitépték tehát a fehér zászlót, amit a munkapárt vezére, Tisza István már régen lobogtat s amit most újra, készségesen meglegetett.

Tehát várhatjuk a megegyezést.

—chl.—

Politikai hírek.

A rekvirálás ellen.

A képviselőház szerdai ülésén Szabó István orsz. képviselő, az Orsz. Gazdapárt elnöke interpellációt intézett a közlemezési miniszterhez a rekvirálásokról, különösen a katonai rekvirá-

lások miatt. Az interpellációról szóló tudósítást — hogy bűnbán ne talál-tassunk, — minden kommentár nélkül közöljük úgy, amint azt egyik fővárosi napilapban olvastuk. Félreértés, helyesebben félremagyarázás elkerülése végett azonban meg kell jegeznünk, hogy a katonai rekvirálásról írott minapi vezető cikkünkben foglaltakat ma is fenntartjuk. Elvileg a rekvirálást is, a katonai rekvirálást is szükségesnek tartjuk, ha a gyakorlati kivétel méltányos és nem osztjuk az interpelláló ama felfogását, hogy a felesleg el kell rejteni. — Vajjon ugyanigy gondolkodik-e a Veszprémmegyei Egyetértés is, amelynek felelős szerkesztője az Orsz. Gazdapárt alelnöke, a Veszprémmegyei Gazdapártnak pedig elnöke? — azt érdekes lesz megtudni. A V. E. ugyanis a kormány szócsove, amelyet a kormányzatnak meg kell mutatni, nagyon dicsért, az ime kifünik a következőkből:

Szabó István (nagyatádi) fölpanaszolja, hogy a rekvirálások durván és kíméletlenül folynak. A termelők allen az egész országban valóságos hadjáratot viselnek. (Főkiáltás: Csak kapitányok rekvirálnak!) A rekvirálás rendszere fokoként rosszabbodott és most telőpontját érte el. Tiszser, tizenkétzer járkák végig az országot és a termelővel úgy bánnak, mint a zsvánnyal, tolvajjal.

Vermes Zoltán: Mezőssy az oka a zaklatásnak.

Szabó István: Ausztriában azonban nem rekvirálnak, holott mi több katonát adtunk, mint Ausztria. Ausztria és főképp a csehek miatt rekvirálnak ilyen kíméletlenül. Igenis el kell rejtenünk a fölölseget, mert a fejvótából senki sem élhet meg. A gazda a kenyeret semmi mással sem tudja pótolni. A nők ugyanolyan nehéz munkát végeznek, mint a férfiak, mégis kisebb adagot kapnak.

Fényes László: Tíz éves gyerekek kapálnak.

Szabó István: A nagybirtokos mégis jobb helyzetben van, mint a kisgazda, mert valahogy el tud számolni, de kötelessége is a cselédeiről gondoskodni. Néhol juniusra alig hagytak valamit. Minden járásban egy-egy századot helyeztek el az odaválók költsége és ezek elhordták a fát, zsirt, tojást, kikutaták a pincéket és az ágyakat. A falu már már lázadozik. Félíg hizott sertéseket rekviráltak, mire a gazdák már novemberben levágták félíg hizott sertéseiket és most ezért nincs zair sehol. A fogyasztók sem járnak tehát jól.

Fényes László: Csak a Haditeremny jár jól.

Szabó István: A rekvirálás nem ér annyit, mint amennyibe kerül. Hogyan adjunk a katonáknak, ha a gazdákotól elveszik a zsirt és a gabonát? Ezeken a lehetetlen állapotokon a kormányynak sürgősen segíteni kell. És ha Magyarország olcsón adja a gabonát Ausztriának, miért nem ad Ausztria olcsón ipariki-

valamely középiskola negyedik osztályának, illetőleg a Ludovika-Akadémiába való felvételre gimnázium, vagy reáliskola hatodik osztályának sikeres elvégzése. A kérvényben fel kell említeni, hogy abban az esetben, ha az említett intézetekben hely már nem volna, beleegyeznek pályázni abba is, hogy fia, gyámoltja, valamelyik császári és királyi katonai főreáliskolába, vagy akadémiába vétessék fel. Áll ez különösen akkor, ha a pályázó ifjú a német nyelvet bírja és a honvédőreálban, vagy a Ludovika Akadémiában a felvételi vizsgát sikerrel letette. Folyamodványok folyó évi május hó 31.-éig a honvéd főreáliskola parancsnokságához Sopronba, illetőleg a honvéd Ludovika-Akadémia parancsnokságához Budapestre nyújtandók be. Részletes pályázati hirdatmények közvetlenül az említett parancsnokságoknál kaphatók.

— Perocid, mint rézgálicpótló. A földmivelésügyi miniszterium a rézgálic pótlására ez évben is gondoskodott 45 százalékos tiszta perocidról, melynek szétosztását a múltban és most is az Országos Központi Hitelszövetkezet végzi. Az állami perocidból a gazdák helytelenül községi bizonysítvánnyal igazolt szőlőterületek után kataszteri holdanként harminc kilogramot kaphatnak. A perocid körülbelül ötven kilogramos zsákokban és körülbelül százhusz kilogramos hordókban kerül forgalomba, száz kilogramonként 370 korona árban a budapesti hajó- vagy vasuti állomástól teljes súly tiszta súly gyanánt számítva. A községi bizonyítvánnyal felszerelt rendelés a perocid értékével együtt az Országos Központi Hitelszövetkezet (Budapest, Baross-utca 13.) címére küldendő.

— Hazatérő foglyok gyámolítása. A Hadsegélyző Hivatal a hazatérő foglyok gyámolítására és szeretetadományokkal való ellátására a Vöröskereszt által kezelt akcióval párhuzamosan mélyreható társadalmi mozgalmat indít. A foglyok — mint ismeretes — bizonyos ideig zárlat alatt kénytelenek maradni, az tehát a cél, hogy a hazatértek az otthonukba indulás nehéz várakozási ideje alatt is érezzék, hogy már az ország határán figyelemmel és gyöngédséggel üdvözlő őket egy hálás ország szeretete. A Hadsegélyző Hivatal a katoná-otthonok szervezetét állítja e cél szolgálatába, hogy azonban a gyűjtő-állomások otthonait kellően szerelhesük fel: a társadalom sürgős támogatására van szükség. A Hadsegélyző Hivatal ezért újból pénzt és szeretetadományokat kér a társadalomtól. Ruházati cikkeket, keféket, fésűket, dohányt, gyufát, hangszert, játékszert, könyvet stb., hogy az otthonokat felszerelhesse és pénzt, hogy a szükségben szenvedőket pénzzel is segíthesse. Tekintve, hogy a hazatérők nagy száma jogi és társadalmi támogatásra is rá lesz utalva, a Hadsegélyző Hivatal tájékoztató és utbaigazító irodát szervezett. Pénzadományok a Hadsegélyző Hivatal főpénztára (Budapest Képviselet) címre küldendő, de irányíthatók ezek a m. kir. Postatakarékpénztárhoz is,

a Hadsegélyző Hivatal 6458. sz. csekkzámlájára. — Szeretetadományok a Hadsegélyző Hivatal átvételi különítménye címére Budapest, IV., Váci-utca 38. sz. alá küldendők.

— Nemzetközi Halottszállítási Iroda Budapest, VI., Andrássy-ut 11. — Exhumál gyorsan és olcsón. — Minden felvilágosítási készséggel ad.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Vizketegsége, Sömört, Rührt

leggyorsabban elmulasztja a D. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

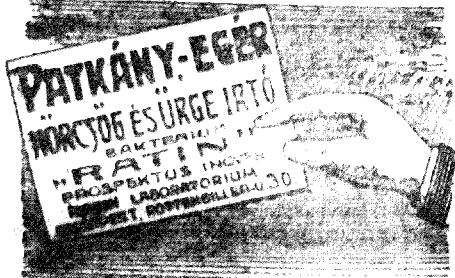
„Skaboforn Barna-zsir“

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccsét Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 2:30 K., nagy tégely 4 K., család tégely 11 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsuba Emil „Fekete sas“ gyógyszerárta Veszprémben.

Vételnél a Skaboforn-védjegyre ügyeljünk.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüstneműeket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170-91. (Válaszbélyeg csatolandó)

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, termérték, a birtok tehertertelei, részletes leírása az épületeknek, fundus instrukció részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170-91.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok, minden e szakba vágó cikkek a legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tananyagok raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejsarnokot
megvettük.

Bárki másnál
előnyösebb feltételek
mellett vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejsarnokok Siófok,
vagy **Központja Kaposvár.**

**Hirdetéseket fölvesz
a kiadóhivatal.**